

BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR ÖĞRENCİLERİNİN BİLGİ VE İLETİŞİM TEKNOLOJİLERİNE YÖNELİK ÖZGÜVEN ALGILAMALARI

Zekeriya GÖKTAŞ¹

ÖZET

Bilgi ve iletişim teknolojilerinin (BİT) gelişmesi ve yaygınlaşması eğitim problemlerini çözümünde de bir araç olarak görülmesinde etkili olmaktadır. Çünkü yüksek öğretimde derslerin yoğun şekilde teknolojiye dayalı olması, öğretmen adaylarının teknoloji kullanımında donanımlı olarak mezun olmasını sağlayacaktır. Eğitim teknolojisinin eğitim ve öğretimde rol oynaması, öğretmen adaylarının teknoloji kullanma bilgi ve becerisine sahip oluşuyla ilgilidir. Dersin amacına uygun materyal seçimi, öğrencilerin dersi anlama seviyelerini ve bilginin kalıcılığını etkilemektedir. Ancak bu teknolojileri kullanacak olan öğretmenler ve öğrenciler olduğundan onların bu teknolojileri eğitsel amaçlı kullanımına ilişkin öz güven düzeylerinin belirlenmesi önemlidir. Araştırmada Beden Eğitimi ve spor yüksekokulu öğrencilerinin BİT'i eğitsel amaçlı kullanımına ilişkin öz güven düzeylerinin belirlenmesi amaçlanmıştır. Araştırma betimsel tarama modelinde yapılmıştır.

Bu çerçevede veri toplamak için 4'li Likert ölçek kullanılmıştır.

Araştırma sonucunda Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu öğrencilerinin BİT kullanımına yönelik öz güven düzeylerinin olduğunu, cinsiyet açısından farklılık belirlendiği bununla beraber bilgisayar alanında eğitim alanlar ve kişisel bilgisayara sahip olma durumunun özgüven düzeyi ile ilişki olduğu belirlenmiştir. Beden eğitimi ve spor yüksekokulu öğrencilerinin bölümlere göre değerlendirildiğinde beden eğitimi ve spor öğretmenliği bölümünde okuyan öğrencilerin bilgisayar kullanımı ve iletişim teknolojilerini kullanmamada özgüvenlerinin spor yöneticiliği ve Antrenörlük eğitimi bölümündekilere göre daha yüksek olduğu bulgusu bulunmuştur.

Anahtar Kelimeler:Beden eğitimi, Bilgi ve İletişim Teknolojileri, Özgüven, beden eğitimi ve spor öğrencileri

THE SELF- CONFIDENCE LEVELS OF PHYSICAL EDUCATION AND SPORT STUDENTS TOWARDS INFORMATION AND COMMUNICATION TECHNOLOGIES(ICT)

ABSTRACT

The development and expansion of information and communication technologies (ICT) is seen as a tool to be effective in solving problems. Because higher education courses are technology intensive at universities, prospective teachers will be equipped with technology skills. The role of educational technology in university education and training is happening by prospective teachers' having related knowledge and skills. The material selection for the course purpose affects students' level of comprehension and persistence of knowledge.

Since, teachers and students will use these technologies, it is important to determine their level of self confidence for using technologies on educational purposes.

The purpose of the study is to determine physical education and sport students' levels of self confidence on the use of CIT for educational purposes. The survey method was used for collecting the data, and Likert type scale was preferred for measuring variables.

The results of the analysis indicate the students have some level of self confidence in using information and communication technologies. The levels of self-confidence differ according to gender, taking computer courses (or not) and having computers at home (or not). When physical education and sport school students are evaluated according to the department, the students of physical education and sports have higher self-confidence levels for the use of computers and communication technologies than the students of coaching education and sport management have.

Anahtar Kelimeler: Physical education, information and communication Technologies, self-confidence, physical education and sport students.

¹ Balıkesir Üniversitesi
Beden Eğitimi ve Spor
Yüksekokulu

GİRİŞ ve AMAÇ

Teknolojik gelişmeler toplumsal yaşamın her alanında değişmelere neden olmaktadır. Bu değişimler, eğitim kurumlarının yapı ve işlevlerini de etkilemektedir. Endüstri, ekonomi ve iletişim gibi birçok toplumsal sistem eğitim kurumlarının teknolojiyi kullanabilen bireyler yetiştirmesini beklemektedir. Eğitim sistemi de aynı işlevi öğretmenlerden beklemektedir. Bu beklenti sadece teknoloji kullanımını öğretmeyi değil onları aynı zamanda öğretim etkinliklerinde kullanmayı da kapsamaktadır. Bütün bu olgular göstermektedir ki, yeni teknolojiler öğrencileri, öğretmenleri ve öğrenme ortamlarını etkilemektedir. Teknolojik değişimlerin öğretmenlerden beklenen işlevleri etkilemesi önemli bir sorun olarak karşımıza çıkmaktadır. Okullarda hali hazırda çalışmakta olan öğretmenlerin ve üniversitelerde öğrenim gören öğretmen adaylarının yeni teknolojiye ilişkin bilgi ve beceriler kazanması gerekmektedir (Akpınar, 2003).

Bilgi ve iletişim teknolojilerindeki (BİT) gelişme ve yaygınlaşma yaşamın birçok alanında olduğu gibi öğrenme ve öğretme sürecini de dramatik olarak değiştirmeye başlamıştır. Öğrencileri 21. yüzyılın küreselleşen dünyasında değişen sosyo-kültürel ve ekonomik koşullarındaki iş yaşamına daha iyi hazırlama, yaşam boyu öğrenme, mesleki ve kariyer gelişimi gibi noktalarda fırsatlar sunmaktadır. Sunduğu bu fırsatlar dikkate alındığında (Hopson, Simms ve Knezek, 2002; Sam, Othman ve Nordin, 2005; Valcke, Rots, Verbeke ve Braak, 2007) BİT konusunda yeterliliklere sahip olmak bir avantaj değil, ama olmaması önemli bir kayıptır (Roussos, 2007).

Milli Eğitim Bakanlığınca 2006 Yılında Yayınlanan Öğretmenlik Mesleği Genel Yeterliklerinde BİT alanında öğretmenlerde bulunması gereken becerileri BİT ile ilgili yasal ve ahlaki sorumlulukları bilme ve bunları öğrencilere kazandırabilme, teknoloji okur-yazarı olma, BİT'deki gelişmeleri izleyebilme, meslekî gelişimini desteklemek ve verimliliğini artırmak için BİT'den yararlanabilme, BİT'den (çevrimiçi dergi, uygulama yazılımları, e-posta, vb.) bilgiyi paylaşma amacıyla yararlanabilme, BİT'i de kullanarak farklı deneyimlere, özelliklere ve yeteneklere sahip öğrencilere uygun öğrenme ortamları hazırlayabilme, ders planında BİT'in nasıl kullanılacağına yer verebilme, materyal hazırlamada bilgisayar ve diğer teknolojik araçlardan yararlanabilme, teknolojik ortamlarda ki (veritabanları, çevrimiçi kaynaklar vb.) öğretme-öğrenme ile ilgili kaynaklara ulaşabilme,

bunların doğruluk ve uygunlukları açısından değerlendirilme, teknoloji kaynaklarının etkili kullanımına model olabilme ve bunları öğretebilme, öğrencilerin farklı ihtiyaçlarını dikkate alarak öğrenci merkezli stratejileri destekleyen teknolojiler kullanabilme, teknoloji yoğun öğrenme ortamlarında davranış yönetimi için stratejiler geliştirebilme ve uygulayabilme, BİT'i kullanarak verileri analiz edebilme, BİT'i kullanarak sonuçlardan velileri, okul yönetimini ve diğer eğitimcileri haberdar edebilme olarak belirlenmiştir (MEB, 2006).

Eğitim kurumları ve öğretmenler her gün bilgisayar, internet, video, cd ve cep telefonları gibi teknoloji araçlarını kullanan öğrenci kesimiyle karşı karşıya olduklarından, mevcut teknoloji ürünlerini kullanma becerilerini geliştirmedikleri takdirde, önemli güçlükler ile karşılaşmaları kaçınılmazdır (Aksoy, 2003; Reiner, 2009). Bu açıdan teknoloji ürünlerinin eğitim kurumlarında kullanılması, öğretmen yetiştiren kurumların program içeriklerini etkilemektedir (Slowinski, 2000). Çünkü yüksek düzeyde derslerin yoğun şekilde teknolojiye dayalı olması, öğretmen adaylarının teknoloji kullanımında donanımlı olarak mezun olmasını sağlayacaktır. Eğitim teknolojisinin eğitim ve öğretimde rol oynaması, öğretmen adaylarının teknoloji kullanma bilgi ve becerisine sahip oluşuyla ilgilidir. Dersin amacına uygun materyal seçimi, öğrencilerin dersi anlama seviyelerini ve bilginin kalıcılığını etkilemektedir (Collier vd. 1971; Alkan vd., 1995; Fisher, 2000).

Öğretmen adaylarının mesleki hayatlarında istenilen başarıya ulaşabilmeleri için öncelikle teknolojinin eğitimdeki rolünü kabullenmeleri ve kullanma becerisine sahip olmaları gerekmektedir. Çünkü öğretmen adayları göreve başladıklarında teknoloji ile iç içe olan öğrenci grubu ile karşılaşacaktır. Öğretmenlerin özgüven ve yeterliliklerinin teknoloji kullanmayı etkilediği (Oral, 2008), öğretmen yetiştiren kurumlarda akademik personelin teknolojiyi kullanmada, yeteri kadar model olamadıkları ve öğrencileri teknoloji kullanmaya zorunlu tutmadıkları bilinmektedir (Deubel, 2003; Crowther, Keller & Waddoups, 2004). Buna bağlı olarak öğretmen adaylarının teknoloji entegrasyonundaki kaygı nedenlerinden biride teknolojiyi eğitimleri sürecinde yeterli şekilde kullanılmadığı düşüncesidir. Eğitim sürecinde teknoloji ve bilgisayar kullanmaya daha fazla özen gösteren ve zaman ayıran bireylerin kendilerine güven ve yeterliliklerinin olumlu olduğu bilinmektedir (Rugayah, Hashim & Wan, 2004). Öğretmenlerin öğretimde bilgisayar ve teknolojiyi kullanmamaları halinde, amaçlanan hedefin

gerçekleşmesi mümkün değildir (Akkoyulu & Kurbanoglu, 2003).

Eğitimde reform çabalarının önemli bir aracı olarak görüldüğünden, BİT konusunda birçok ülke yatırım yapmakta ve programlara ICT ile ilgili dersler koymaktadırlar (World Bank, 2007). Bu sayede okullarda öğrenme ve öğretme sürecine BİT'nin entegrasyonunun sağlanması yoluna gidilmektedir. Ancak birçok ülkede ve Türkiye'de BİT ile ilgili yapılan yatırımlara rağmen (gerek bilgisayar sayısında artış sağlama ve ağa bağlanan okulların miktarını artırma), araştırma sonuçları (Kiridis, Drossos ve Tsakiridou, 2006; Lim, 2007; OESD, 2004; Tezci, 2009; Yıldırım, 2007) öğretmenlerin bu teknolojilerin öğrenme ve öğretme sürecine etkili olarak entegre edemediklerini göstermektedir. Bu durum okulda teknolojinin varlığının doğrudan kullanımı sağlamadığını göstermesi açısından önemlidir.

Sınıfta yazılım ve donanımın bulunması, onun doğrudan öğrenme ve öğretme süreci ile entegrasyonunu garanti etmemektedir. Her şeyden önce bu teknolojilerin okullarda varlığı kadar onu öğretim programın bir parçası olarak kullanımına ilişkin öğretmenlerin bilgi, inanç, deneyim ve öz güvenleri de önemli bir etkidir. Çünkü BİT'ni sınıfta öğrenme ve öğretme sürecine entegrasyonunu sağlayacak öğretmenlerdir. Özellikle öğrencileri network toplumuna hazırlamada ve teknoloji okur-yazarlıklarını geliştirmede öğretmenlerin kendi konu alanlarının öğretimde teknolojiyi etkili olarak kullanmaları ile sağlanabilir. Bu nedenle öğretmenlerin bu konudaki yeterlilik ve inançları alt yapı yatırımları kadar önemli bir faktördür ve entegrasyon sürecinde dikkate almayı gerektirir (Cohen ve Ball, 1990; Papanastasiou ve Angeli, 2008; Smarkola, 2008; Vacc ve Bright, 1999). Ertmer (2005), BİT'in entegrasyonunda etkili olan faktörleri içsel ve dışsal etmenler olarak belirlemiştir. Tutum, öz güven, inanç gibi faktörleri içeren içsel faktörler öğretmenin kendisi ile ilgili olan faktörlerdir. Dışsal faktörler ise okul iklim ve desteği, teknolojiye giriş olanağı ve eğitim gibi faktörleri içermektedir.

European Schoolnet (2006) raporunda BİT'in etki olarak sınıfta öğrenme ve öğretme sürecinde bilgi ve yeteneklerin yanı sıra öz güven düzeyinin de önemli bir faktör olduğuna işaret etmiştir. Diğer taraftan bazı araştırma sonuçları öz güven düzeyinin gelişiminde belli az da olsa bilginin gerekliliğine ve eğitimde kullanımı için öz güven gereksiniminin önemli olduğuna işaret etmiştir (İşman ve Çelikli, 2009; Pelgrum, 2001; Usluel, 2007). Roussos (2007: 579) öğretmenlerin BİT kullanımına yönelik bilgi ve deneyimden yoksun olmalarının kullanıma yönelik özgüvenlerinin düşmesine neden olduğunu ve özgüvenden yoksun olmanın kaygıya neden olduğunu ve bunun da kullanım

düzeyini düşürdüğünü belirtmiştir. Benzer şekilde Ertmer (2006) de öğretmenlerin sınıfta teknoloji kullanımında özgüvenin önemli bir etken olduğuna işaret etmiştir.

Bu nedenle öğretmenlerin eğitim fakültelerinde iken öncelikle yetiştirilmeleri gerekmektedir. Öğretmenlerin sınıfta teknolojiyi kullanmaları, öğrencilerin başarılarının yükselmesine neden olacaktır. Öğretmen adayları göreve başlayınca teknolojiyi kullanmaya yönelik tutumları ve özgüvenleri, teknolojiyi sınıf içi uygulamalarda kullanıp kullanmamalarında, öğrenci başarısında önemli bir rol oynamaktadır (Christanse, 2002; McGrail, 2005).

Literatürde bu konuda yapılan araştırmalar, özgüven düzeyi yüksek olanların yazılım kullanım düzeylerinin yüksek olduğu belirlenmiştir (Sam, Othman ve Nordin, 2005; Shashaani ve Khalili, 2001). Ayrıca araştırmalar özgüven gelişiminde cinsiyet (Olgletree ve Williams, 1990; Shashaani ve Khalili, 2001; Sam, Othman ve Nordin, 2005), bilgi düzeyi ve deneyim (İşman ve Çelikli, 2009; Garland ve Noyes, 2004) ve kültürün (Li ve diğerleri, 2008; Li ve Kirkup, 2007) önemli bir etken olduğunu göstermektedir. Araştırmalar, okulda BİT kullanımının özgüven düzeyinden etkilendiğini ve yüksek öz güven düzeyinin kullanım düzeyini artırdığını ve kullanıma yönelik davranışları biçimlendirdiğini göstermektedir.

Simpson, Payne, Munro, ve Hughes (1999), teknolojinin yapısı, doğası itibarıyla sürekli değiştiğini ve bunun öğretmenleri huzursuz ettiğini belirtmektedir. BİT konusundaki yüksek düzeyde özgüven ve olumlu görüş geliştirme bilgi ve deneyim kadar önemli bir husustur. BİT ile ilgili yeteneklerine yönelik özgüveni yüksek olan bireylerin performanslarıyla pozitif ilişkiye sahiptir ve bu yetenekleri öğrenmede isteğini artırabilmektedir. Özgüven düzeyi düşük olanların kullanımda daha çok direnç gösterdiği ve daha düşük performans ortaya koymaları belirlenmiştir (Sam, Othman ve Nordin, 2005; Torkzadeh ve Angula, 1992). Nitekim Bandura (1986), bireyin özgüvenin bilgilerini düzenlemede önemli etkiyse sahip olduğunu ve özgüveni zarar gören bireylerin negatif davranışsal sonuçlar koyacağına işaret etmiştir. Bu noktada öğretmenlerin öz güven düzeylerinin ve bunu etkileyen değişkenlerin neler olduğunun belirlenmesi, öğrenme ve öğretme sürecinde etkili kullanımının sağlanması açısından önemli bir husus olarak dikkat çekmektedir. Nitekim Balanskat, Blamire and Kefala (2006), BİT konusunda bilgi ve yetenekten yoksunluk, düşük motivasyon ve özgüven eksikliğinin öğrenme ve öğretimde yeni teknolojileri kullanımındaki en önemli bariyerler arasında olduğunu belirtmektedirler.

Bu araştırmanın amacı, Beden eğitimi ve spor yüksek okulunda okuyan öğrencilerin eğitim-öğretimde teknolojiyi kullanabilme ve öğretim amaçlı teknolojik materyal hazırlayabilme konusunda, özgüven düzeylerine ilişkin görüşlerinin hangi seviyede olduğunu ve cinsiyete göre farklılık olup olmadığını tespit etmektir.

MATERYAL VE YÖNTEM

Araştırmanın evrenini Balıkesir Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor yüksek okulunda öğrenimlerini sürdüren öğrenciler oluşturmuştur. Araştırma, tarama modelinde olup 4'li likert ölçeğiyle veriler toplanmıştır.

Araştırmada öğretmenlerin eğitimde bilgi ve iletişim teknolojilerinin kullanımına yönelik

olarak öz güvenlerinin belirlenmesi amacıyla orijinali Papanastasiou & Angeli (2008) tarafından geliştirilen ölçek kullanılmıştır. Ölçek 1= kesinlikle katılmıyorum, 2= katılmıyorum, 3=katılıyorum ve 4= kesinlikle katılıyorum olmak üzere 4'li likert olarak düzenlenmiştir. Ölçeğin Papanastasiou & Angeli tarafından geliştirilen maddeler önce Türkçeye çevirisi yapılmış ve 3 farklı İngilizce öğretimi alanında çalışan dil uzmanının görüşünden geçirilmiştir.

Bu çalışmanın örneklem grubu, Balıkesir Üniversitesi, Beden Eğitimi ve Spor Yüksek Okulunda öğrenim gören 337 kişiden oluşmaktadır.

BULGULAR

Tablo 1. Demografik Bulgular

Değişkenler	Alt Kategoriler	Frekans (F)	Yüzde (%)
Cinsiyet	Bayan	202	59.9
	Bay	135	41.1
	Toplam	178	100
Bölüm	Öğretmenlik	154	45.7
	Yöneticilik	96	28.8
	Antrenörlük eğitimi	87	25.5
	Toplam	337	100
Sınıf	1. sınıf	74	22
	2. sınıf	104	30.9
	3. sınıf	80	23.7
	4. sınıf	79	23.4
	Toplam	337	100
Evede bilgisayar olup olmadığı	Evet	267	79.2
	Hayır	70	20.8
	Toplam	337	100
Bilgisayar eğitimi alıp almadığı	Evet	179	53.1
	Hayır	158	46.9
	Toplam	337	100
Sınıfta bilgisayarın olup olmadığı	Evet	11	3.3
	Hayır	326	96.7
	Toplam	337	100

Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu öğrencilerinin 202'si (%59.9) erkek, 135'i (%40.1) kız öğrencilerden oluşmaktadır. Öğrencilerin % 45.7'si (154) Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği, %28.8'i (97) Antrenörlük Eğitimi, % 25.5'i (86) Spor Yöneticiliği

Bölümünde öğrenim görmektedir. Araştırmaya katılanların 104'ü(%30.9) 2. sınıf, 80'i(%23.7) 3. sınıf, 79'u (%23.4) 4.sınıf, 74'ü(%22)1. sınıfta öğrenim görmektedir. Öğrencilerin bilgisayarlarla tanışıklık süresi ortalama 8.35'dir. Katılımcıların okullarındaki bilgisayar ve Laboratuvardaki

bilgisayar sayısının ortalaması 7.69'dır. 70'i(%20.8) bilgisayarın olmadığını söylemektedir. Öğrencilerin sınıflarında bilgisayarlarının olduğunu, 179'u(%53.1) bilgisayar eğitimi aldıklarını, 158'i (%46.9) ise almadıklarını ifade etmişlerdir. Araştırmaya katılan öğrencilerin, 11'i(%3.3) sınıflarında bilgisayarlarının olmadığını ifade etmişlerdir. Katılımcıların 267'si(%79.2) evlerinde bilgisayarın olduğunu

Tablo 2. Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu Öğrencilerinin Bilgisayar kullanımı ile ilgili Özgüvenlerinin Faktör Analizi

Faktör	Madde Yükleri	Özdeğer	Açıklanan Varyans	Cronbach Alpha	Ortalama \bar{x}
Faktör Özgüven		3,442	57,743	.851	3.02
1. Öğrenme etkinliklerinde uygun yazılımları seçebilmekteyim	.852				
2. Yaptığım projelerde uygun yazılımı seçebiliyorum	.807				
3. Teknoloji destekli öğrenme etkinlikleri düzenleyebiliyorum	.793				
4. Derslerimde PowerPoint sunuları kullanabilmekteyim.	.769				
5. Belirli öğrenme amaçlar doğrultusunda derslerimde interneti kullanabilmekteyim.	.693				
6. Bilgisayar, kavramları anlamada yardımcı olmaktadır	.605				

Notlar: Varimax Rotasyonlu Temel Bileşenler Faktör Analizi. KMO Örneklem Yeterliliği=.863, Bartlett's Test of Sphericity: $p < .000$ (Chi-Square 807,237,df= 15).

Faktör analizi

Verilerin analize uygunluğu için Kaiser-Meyer-Olkin (KMO) ve Bartlett's Test değerleri incelenmiştir. Bu inceleme sonucunda KMO değeri .863 ve Bartlett test değeri .000 düzeyinde anlamlı bulunmuştur. Sonuçlar verilerin faktör analizine uygunluğunu teyit ettiğinden verilere temel bileşenler analizi uygulanarak analiz yapılmıştır. Analiz sonucunda ölçeğin 8 maddesinden 2 tanesi ("Kendi kendime

web sayfası yapabiliyorum" ve "Email yolu ile iletişim kurabiliyorum") çapraz olarak yüksek değerde 2 faktöre yüklendiğinden analiz dışı bırakılarak kalan 6 madde Varimax döndürmesiyle analize tabi tutulmuş ve 1 faktör altında toplandığı belirlenmiştir. Yapılan analizde 6 maddenin toplam açıkladığı varyansın %57.743 olduğu belirlenmiştir. Maddelerin yüklenme değerleri, özdeğeri, açıklanan varyans ve Cronbach alfa değeri Tablo 2'de verilmiştir.

Tablo 3. Özgüven Düzeyinin Demografik Değişkenler Açısından Analizi
Cinsiyet ve Evde Kişisel Bilgisayar Açısından Özgüven Puanlarının Bağımsız Gruplar t Testi Sonuçları

Bağımsız değişkenler	Grup	N	\bar{x}	SS	t- değeri	p-değeri
Cinsiyet	Kız	135	3.19	.6447	-3.404	.001
	Erkek	202	2.94	.6548		
Evinizde bilgisayar var mı?	Evet	267	3.08	.6575	2.518	.012
	Hayır	70	2.86	.6489		
Bilgisayar eğitimi aldınız mı?	Evet	179	3.22	.6383	5.473	.000
	Hayır	158	2.84	.6297		

Beden Eğitimi ve Spor öğrencilerinin, cinsiyet ve evde kişisel bilgisayara sahip olma durumu açısından bağımsız gruplar t testi analiz yapılmıştır.

Beden Eğitimi ve Spor öğrencilerinin, öz güven düzeyleri cinsiyet açısından bir fark ortaya çıkmıştır. Bayan öğrencilerin ($\bar{x}=3.19$) erkek öğrencilere ($\bar{x}=2.94$), göre özgüveni daha yüksektir. Evinde bilgisayar olanların ($\bar{x}=3.08$)

olmayanlara ($\bar{x}=2.86$), göre özgüveni daha yüksektir.

Öğrencilerin özgüven düzeyleri bilgisayar eğitimi alıp-alınmaması açısından bir fark ortaya çıkmıştır ($t=5.473$, $p=.000$). Bilgisayar eğitimi alanların ($\bar{x}=3.22$) almayanlara ($\bar{x}=2.84$), göre özgüveni daha yüksektir

Tablo 4. Bölümlere göre Özgüven Puanlarının Tek Yönlü Varyans Analizi Sonuçları

Bölüm	N	\bar{x}	SS	F	p	Tamhane
a-Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği	21	3.26	.7064	10.307	0.000	a>b
b-Spor Yöneticilik	15	2.96	.5929			a>c
c-Antrenörlük Eğitimi	15	2.84	.5775			

Örneklemin bölümlere göre özgüven puanları anlamlı olarak birbirinden farklıdır (F=10.307, p=.000). Hangi grup arasında farkların olduğunu Tamhane post-hoc testleri göstermektedir. Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği bölümünde okuyan öğrencilerin ortalaması (\bar{x} =3.26) spor yöneticiliği bölümündekilerden (\bar{x} =2.96) ve antrenörlük eğitimi (\bar{x} =2.84) bölümündekilerden anlamlı olarak yüksektir. Spor Yöneticiliği ve Antrenörlük Eğitimi bölümündekiler arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark ortaya çıkmamıştır.

TARTIŞMA VE SONUÇ

Araştırmanın sonuçları, Beden Eğitimi ve Spor yüksekokulunda okuyan öğrencilerinin bilgisayar ve iletişim teknolojilerini kullanmada özgüvenlerinin olduğunu göstermektedir. Bu durum, beden eğitimi ve spor yüksekokulundaki öğrencilerin bilgisayar ve iletişim teknolojilerini derslerde ve araştırmalarında etkili olarak kullandıklarını göstermektedir.

Smorkola (2008) öğretmenlerin teknoloji kullanımında öz güven düzeyini yüksek bulmuştur.

Cinsiyet boyutunda anlamlı farklılık bulunmuştur. Kız öğrenciler erkek öğrencilere göre bilgisayar ve iletişim teknolojilerini kullanmada özgüven düzeylerinin daha yüksek olduğu bulunmuştur. Roussos (2007), yaptığı araştırmada yaş ve cinsiyet gibi değişkenlerin önemli bir etken olmadığını belirlemiştir. (Francis, 1994; İşman ve Çelikli, 2009; Shashaani ve Khalili, 2001) özgüven düzeyinde bayanlarla erkekler arasında farklılıklar belirlenmiştir.

Beden eğitimi ve spor yüksekokulu öğrencilerinin evinde bilgisayara sahip olmaları, evinde bilgisayar olmayanlara göre özgüven düzeyleri daha yüksektir.

Beden eğitimi ve spor yüksekokulunda okuyan öğrencilerinin bölümlere göre özgüven puanları farklıdır. Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği bölümündeki öğrencilerin

ortalaması diğer bölümlere göre özgüvenleri daha yüksektir. Bununla beraber bilgisayar eğitimi alıp almamış olma durumu özgüven düzeyinde etkilidir. Bilgisayar eğitimi alanlar öğrenciler (x =3.22) olmayanlara (x =2.84) göre özgüveni daha yüksektir. Gerek bilgisayar eğitimi ve gerekse evde bilgisayara sahip olma durumu açısından ortalamalar arası farkın etki büyüklüğü orta ve üstü düzeydedir. Bu durum kişisel bilgisayarın ve bilgisayar eğitimi alma durumunun özgüven üzerinde etkisinin dikkate alınması gerektiğini göstermektedir. Bu bulgu Tezcinin(2010) çalışmasındaki bulguyu desteklemektedir. Beden eğitimi ve spor yüksekokulu öğrencilerinin bölümlere göre değerlendirildiğinde beden eğitimi ve spor öğretmenliği bölümünde okuyan öğrencilerin bilgisayar kullanımı ve iletişim teknolojilerini kullanmamada özgüvenlerinin spor yöneticiliği ve Antrenörlük eğitimi bölümündekilere göre daha yüksektir. Bunun muhtemel sebepleri arasında diğer bölümlerde bilgisayar derslerin daha az olduğu söylenebilir.

Bu çalışma, öğrencilerin özgüvenlerinin geliştirilmesi, teknolojiye yapılacak yatırımlar kadar önemli bir etken olduğunu göstermektedir. Wang, Ertmer ve Newby'nin (2004) de belirttiği gibi teknolojiyi okullarda doğasına uygun olarak kullanılması, bilgi düzeyi kadar özgüven düzeyinin yüksek olmasını gerektirir. Bu durumda öğrencilerin bilgi düzeyinin artırılması, hizmet öncesi eğitimleri kadar hizmet içi eğitim sürecinde BİT'in eğitsel amaçlı sınıflarda kullanımı için uygulamaya daha da ağırlık verilmesini gerektirmektedir. Bu noktada kullanımı etkileyen diğer değişkenlerin birlikte ele alınarak incelenmesinin yararlı olacağı söylenebilir.

Nitekim Balanskat, Blamire and Kefala (2006), BİT konusunda bilgi ve yetenekten yoksunluk, düşük motivasyon ve özgüven eksikliğinin öğrenme ve öğretmede yeni teknolojileri kullanımındaki en önemli bariyerler arasında olduğunu belirtmektedirler

KAYNAKLAR

1. Akpınar, Y., Öğretmenlerin Yeni Bilgi Teknolojileri Kullanımında Yükseköğretimin Etkisi: İstanbul Okulları Örneği. *The Turkish Online Journal of Educational Technology*, 2(2), 2003.
2. Alkan, C., Deryakulu, D. & Şimşek, N., (Eğitim Teknolojisine Giriş: Disiplin, Süreç, Ürün. Ankara: Önder Matbaacılık Ltd.Şti, 1995.
3. Akkoyulu, B. & Kurbanoglu, S., Öğretmen adaylarının bilgi okuryazarlığı ve bilgisayar özyeterlik algıları üzerine bir çalışma. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 24, 1-10, 2003.
4. Balanskat, A., Blamire, R., & Kefala, S., *The ICT Impact Report: A Review of Studies of ICT impact on Schools in Europe*, European Schoolnet. Erişim tarihi 25 Ekim 2009, http://ec.europa.eu/education/pdf/doc254_en.pdf
5. Bandura, A., Social foundations of thought and action. Englewood Cliffs, NJ: Prentice-Hall. 1986.
6. Cohen, D.K., ve Ball, D.L., Policy and practice: An overview. *Educational Evaluation and Policy Analysis*, 12(3), 347-353, 1990.
7. Deubel, P., An investigation of behaviorist and cognitive approaches to instructional design. *Journal of Educational Multimedia and Hypermedia*, 12(1), 63–90.2003.
8. Christanse, R., Effects of technology integration education on the attitudes of teachers and students. *Journal of Research on Technology in Education*, 34(4) 411-434, 2002.
9. Collier, K. G., Paula, F.J. & Goff, R.J., *Colleges of Education Learning Programmes: A proposal* (Working Paper No.5). Washington, DC: Commission on Instructional Technology, 1971.
10. Crowther, M. S., Keller, C. C. & Waddoups, G. L., Improving the quality and effectiveness of computer-mediated instruction through usability evaluations. *British Journal of Educational Technology*, 35(3), 289–303, 2004.
11. Dincer B., Özasan, M. ve Kavasoglu., T., İllerin ve bölgelerin sosyo ekonomik gelişmişlik sıralaması araştırması. Ankara: Devlet Planlama Teskilatı Yay., 2671, 2003.
12. Hopson, M.H., Simms, R.L., and Knezek, G.A., Using a technologically enriched environment to improve higher-order thinking skills. *Journal of Research on Technology in Education*, 34 (2), 109-119, 2002.
13. Etmer, P.A., Teacher pedagogical beliefs: The final frontier in our quest for technology integration? *Educational Technology Research and Development*, 53(4), 25-39, 2005.
14. European Schoolnet, The ICT impact report: A review of studies of ICT impact on schools in Europe. Hazırlayanlar Anja Balanskat, Roger Blamire, Stella Kefala. Retrieved October 20, 2009, from: http://ec.europa.eu/education/pdf/doc254_en.pdf
15. Ferrero, S., Two generations of teachers: Differences in attitudes towards ICT. Observation and analysis of the uses of information and communication technology in European primary and secondary schools. Erişim Tarihi 24 Ocak 2008, <http://www.emile.eu.org/papers/l3-Teachers-Generation.pdf>
16. Fisher, M., Computer skills of initial teacher education students. *Journal of Information Technology for Teacher Education*, 9(1), 109–123, 2000.
17. Fiske, E. ve Hammond, B., Identifying quality in American colleges and universities. *Planning for High Education*, 26(1), 8-15, 1997.
18. Francis, L.J., The relationship between computer related attitudes and gender stereotyping of computer use. *Computers and Education*, 22, 283–289, 1994
19. Garland, J.K., ve Noyes, M.J., Computer experience: a poor predictor of computer attitudes. *Computers in Human Behavior*, 20, 823–840, 2004.
20. İşman, A. and Çelikli, G.E., How does student ability and self-efficacy affect the usage of computer technology? *The Turkish Online Journal of Educational Technology*, 8(1), 33-38. 2009.
21. Kiridis, A., Drossos, V., ve Tsakiridou, H., Teachers Facing Information and Communication Technology (ICT): The Case of Greece *Journal of Technology and Teacher Education*, 14(1), 75-96, 2006.
22. Li, N. and Kirkup, G., Gender and cultural differences in Internet use: A study of China and the UK. *Computers ve Education*, 48, 301–317, 2007.
23. Lim, C.P., Effective integration of ICT in Singapore schools: pedagogical and policy implications. *Education Technology, Research and Development*, 55(1), 83–116, 2007.

- 24.MEB. Temel eğitime destek projesi “öğretmen eğitimi bileşeni” öğretmenlik mesleği genel yeterlikleri, *Tebliğler Dergisi*, S.2590, 1491-1540, 2006.
- 24.McGrail, E., Teachers, technology and change: English teachers' perspectives.*Journal of Technology and Teacher Education*, 13(1), 5-24,2005.
25. OECD., Completing the foundation for lifelong learning: An OECD survey of upper secondary schools. Innsbruck/Paris: OECD, Studienverlag. Erişim tarihi 28 Ağustos 2009, <http://browse.oecdbookshop.org/oecd/pdfs/browseit/9604011E.PDF>
26. Ogletree, S.M., and Williams S.W., Sex and sex-typing effects on computer attitudes and aptitude. *Sex Roles*, 23(11/12), 703-712, 1990.
- 27.Oral, B., The evaluation of the student teachers' attitudes toward Internet and democracy, *Computers & Education*, 50, 437-445, 2008.
28. Papanastasiou, E.C. and Angeli, C.,. Evaluating the use of ICT in education: Psychometric properties of the survey of factors affecting teachers teaching with technology (SFA-T3). *Educational Technology ve Society*, 11(1), 69-86, 2008.
29. Pelgrum, W.J., Obstacles to the integration of ICT in education: Results from a worldwide educational assessment. *Computers ve Education* 37, 163-178, 2001.
30. Roussos, P., The Greek computer attitudes scale: construction and assessment of psychometric properties. *Computers in Human Behavior*, 23, 578-590, 2007.
31. Rugayah, H., Hashim, H. & Wan, N. M. Attitudes toward learning about and working with computers of students at unit. *The Turkish Online Journal of Educational Technology (TOJET)*, 3(2), 24-35, 2004.
- 32.Sam, H.K., Othman, A.E.A., and Nordin, Z.S., Computer Self-Efficacy, Computer Anxiety, and Attitudes toward the Internet: A Study among Undergraduates in Unimas. *Educational Technology ve Society*, 8 (4), 205-219, 2005.
33. Shashaani, L. and Khalili, A.Gender and computers: similarities and differences in Iranian college students' attitudes toward computers, *Computers ve Education*, 37, 363-375, 2001.
- 34.Slowinski, J., Becoming a technologically savvy administrator. *ERIC Digest* 135, 2000.
35. Simpson, M., Payne, F., Munro, R., and Hughes, S., "Using Information and Communications Technology as a Pedagogical Tool: who educates the educators?" *Journal of Education for Teaching: International Research and Pedagogy*, 25 (3), 247-262, 1999.
36. Smarkola, C. Efficacy of planner behavior model: Beliefs that contribute to computer usage intentions of student teachers and experienced teachers. *Computers in Human Behaviour*, 24, 1196-1215, 2008.
37. Şahinkayasi, Y.,Comparison of Turkey and EU members regarding ICT use, self-confidence in ICT attitudes toward computer. Int. Educational Technology Conference 2008, Eskişehir. Erişim tarihi, 3 Ocak 2009. ietc2008.home.anadolu.edu.tr/ietc2008/233.doc
38. Tezci, E., Teachers' effect on ict use in education: The Turkey sample. *Procedia Social and Behavioral Sciences* 1, 1285-1294. World Conference on Educational Sciences 2009.
39. Torkzadeh, G. and Angula, I.E. The concept and correlates of computer anxiety. *Behavior and Information Technology*, 11, 99-108. 1992.
40. Wang, L., Ertmer, P. A., & Newby, T. J. Increasing pre-service teacher's self-efficacybeliefs for technology. *Journal of Research on Technology in Education*, 3, 231-250, 2004.